

PRIMJENA ANALIZE FINANCISJKIH IZVJEŠTAJA NA UDRUGAMA ZA PROMICANJE KULTURE

Tomaš, Ivana

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:679412>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-19**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**PRIMJENA ANALIZE FINANCISJKIH
IZVJEŠTAJA NA UDRUGAMA ZA PROMICANJE
KULTURE**

Mentor: mr. Ivana Perica

Studentica: Ivana Tomaš

Split, rujan, 2021.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
1.1. Definiranje problema završnog rada	3
1.2. Cilj rada	3
1.3. Metode rada.....	3
1.4. Struktura rada	4
2. RAČUNOVODSTVENI SUSTAV NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	5
2.1. Bilanca.....	7
2.2. Izvještaj o prihodima i rashodima.....	7
2.3. Bilješke uz financijske izvještaje	7
2.4. Izvještaj o primicima i izdacima.....	8
3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA.....	9
3.1. Horizontalna analiza.....	9
3.2. Vertikalna analiza	10
3.3. Analiza putem financijskih pokazatelja.....	10
4. ANALIZA POSLOVANJA ODABRANIH UDRUGA ZA PROMICANJE KULTURE U HRVATSKOJ	16
4.1. Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata.....	16
4.1.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata.....	17
4.1.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata.....	19
4.2. Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“	23

4.2.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“	24
4.3. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine.....	26
4.4. „ Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja.....	30
4.4.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja	30
4.4.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020.	33
4.5. Analiza pomoću financijskih pokazatelja za odabrane udruge za promicanje kulture.....	36
4.6. Komparativna analiza poslovanja odabranih udruga za promicanje kulture	39
5. ZAKLJUČAK.....	44
LITERATURA	46
POPIS TABLICA	49
SAŽETAK.....	51
SUMMARY	52

1. UVOD

1.1. Definiranje problema završnog rada

Problem ovoga završnog rada financijski su izvještaji udruga za promicanje kulture. Udruge su neprofitne organizacije kojima osnovni cilj nije ostvarivanje dobiti, za razliku od profitnih organizacija. Samim time, i financijski izvještaji neprofitnih organizacija razlikuju se od financijskih izvještaja profitnih organizacija. Udruge, kao neprofitne organizacije moraju sastavljati bilancu, izvještaj o prihodima i rashodima i bilješke uz financijske izvještaje. U radu se analiziraju financijski izvještaji tri udruge za promicanje kulture putem vertikalne analize, horizontalne analize, analize putem financijskih pokazatelja te komparativne analize odabranih udruga. Udruge čiji će se financijski izvještaji analizirati u radu su: Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ i Seasplash-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja.

1.2. Cilj rada

Cilj rada jest prikazati posebnosti postupaka analize financijskih izvještaja u neprofitnom sektoru te na konkretnim podacima iz financijskih izvještaja analizirati poslovanje odabranih udrugama promicanje kulture.

1.3. Metode rada

Istraživanje je izvršeno na osnovi metode analize, metode sinteze, metode deskripcije i metode komparacije. Metoda analize odnosi se na rastavljanje složenijih pojmova na jednostavnije u cilju obrazloženja svakog segmenta za sebe. Metoda sinteze oprečna je metodi analize te podrazumijeva postupak spajanja jednostavnijih pojmova u složenije. Metoda deskripcije odnosi se na elaboraciju svih temeljnih pojmova i koncepata, dok se metoda komparacije odnosi na njihovu usporedbu.

1.4. Struktura rada

Rad je podijeljen na pet ključnih poglavlja. Prvo poglavlje je uvod u istraživanje. U drugom se poglavlju se definira računovodstveni sustav neprofitnih organizacija. Treće se poglavlje odnosi na analizu financijskih izvještaja kod neprofitnih organizacija. U četvrtom se poglavlju rada specifični elementi financijske analize neprofitnih organizacija koriste na odabranim udrugama za promicanje kulture. U petom poglavlju, odnosno zaključku, iznose se najznačajnija zapažanja te vlastiti komentar na provedenu analizu.

2. RAČUNOVODSTVENI SUSTAV NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Računovodstvo se oslanja na sustav bilježenja transakcija na pojedinim računima. Ime svakog računa istovremeno opisuje prirodu stavke na računu. Da bi se razumjela određena organizacija, potrebno je razumjeti njene brojeve. Računovodstvo se sastoji od tri osnovne aktivnosti - identificiranje, evidentiranje i priopćavanje gospodarskih događaja organizacije zainteresiranim korisnicima. Danas je u Hrvatskoj prisutno razlikovanje četiri računovodstvena podsustava:

- poduzetničko računovodstvo
- računovodstvo obrtnika i slobodnih zanimanja
- proračunsko računovodstvo
- računovodstvo (nevladinih) neprofitnih organizacija.¹

Kod definiranja računovodstva neprofitnih organizacija trebaju se uvažiti sve specifičnosti djelatnosti neprofitne organizacije i osigurati računovodstvene informacije, koje će biti potpora upravljanju neprofitnom organizacijom, a ne samo eksternom izvještavanju.²

„Glavna zadaća neprofitnih organizacija je stvaranje javne dobrobiti, ali njihovo djelovanje također može biti usmjereno ispunjavanju uskih interesa svojih članova. Koncept neprofitnosti ne isključuje postojanje prihoda i profita kao ekonomskih kategorija u poslovanju udruga već označava prisutnost i stjecanje prihoda i profita u smislu realiziranja neprofitnih ciljeva.“³

Neprofitna organizacija treba prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene dokumente, voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje tako da omogućava provjeru poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.⁴

¹ Vašiček, D. i Vašiček, V. (2016.): Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, str.118.

² Ibid., str. 250.

³ Lešić, D. (2015): Neprofitne udruge kao nositelji razvoja socijalnog poduzetništva u Republici Hrvatskoj, Obrazovanje za poduzetništvo, 5(2), str. 88.

⁴ Narodne novine, (2014.): Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 121.

Osnovna obilježja računovodstva neprofitnih institucija (Organizacije s prihodom i ukupnom vrijednošću imovine većom/manjom od 230.000 kn od 01.01.2014.) su:

- utemeljeno je na sustavu dvojnog knjigovodstva,
- temelji se na načelu nastanka događaja,
- obveza vođenja poslovnih knjiga: ovisno o prihodu i vrijednosti imovine,
- sastavljaju se modificirani financijski izvještaji.⁵

Uz to, neprofitne organizacije dužne su sastavljati sljedeće temeljne financijske izvještaje:

1. Bilanca na Obrascu: BIL-NPF

2. Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF

3. Bilješke ⁶

Pri tome, neprofitna organizacija sastavlja:

– za poslovnu godinu: Bilancu, Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke

– za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja: Izvještaj o prihodima i rashodima ⁷

One neprofitne organizacije čija je vrijednost imovine na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna i čiji je godišnji prihod u svakoj od prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna sastavljaju godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima.⁸

⁵ Ramljak, B. (2021): Uloga, značenje i povezanost različitih sustava računovodstva u RH, Predavanje 2, interna skripta, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, str. 6.

⁶ Ramljak, B. (2021): Uloga, značenje i povezanost različitih sustava računovodstva u RH, Predavanje 4, interna skripta, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, str. 7.

⁷ Ibid., str. 7.

⁸ Narodne novine, (2014.): Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 121.

2.1. Bilanca

Bilanca je financijski izvještaj koji daje sveobuhvatan prikaz imovine, vlastitih izvora i obveza na određeni datum. Sastoji se od aktive i pasive, a glavno pravilo bilance nalaže da je aktiva uvijek jednaka pasivi. „Tijek ustrojstva aktive prihvaća načelo rastuće likvidnosti pa se prvo unosi dugotrajna imovina sljedećih skupina: nematerijalna, materijalna, financijska imovina i potraživanja, a zatim kratkotrajna imovina sljedećih skupina: zalihe, potraživanja i novac, kao najlikvidniji dio imovine, unosi se na kraju aktive. Tijek ustrojstva pasive temelji se na načelu rastuće ročnosti što znači da se polazi od dugova: dugoročni i kratkoročni, a zatim izvori financiranja i saldo fonda. Bilanca neprofitnih organizacija mora pružiti istinit, pouzdan i točan pregled sredstava i izvora sredstava.“⁹

2.2. Izvještaj o prihodima i rashodima

Izvještaj o prihodima i rashodima je uz bilancu osnovni financijski izvještaj neprofitnih organizacija, te ga sastavljaju obveznici dvojnog knjigovodstva. Ovaj izvještaj daje prikaz prihoda i rashoda neprofitne organizacije i financijski rezultat. U odnosu na bilancu, izvještaj o prihodima i rashodima daje sustavan prikaz prihoda i rashoda te financijski rezultat. Obrazac izvještaja prihoda i rashoda sastoji se od: računa iz računskog plana, opis, AOP oznaku, ostvareno prethodne godine, ostvareno u izvještajnom razdoblju, indeksa ostvarenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.¹⁰

2.3. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje neizostavan su dio temeljnih financijskih izvještaja. Njihova je glavna zadaća osigurati bolje, detaljnije i preciznije objašnjenje glavnih financijskih izvještaja

⁹ Proklin, P. (1995): Institucionalni oblik financijskog izvješćivanja u neprofitnim organizacijama, *Ekonomski vjesnik*, VIII(2), str. 142.

¹⁰ Narodne novine (2015): Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 31.

osobama koje ih koriste i sagledavaju. Obvezne bilješke uz bilancu su bilješke koje se odnose na pregled ugovornih odnosa i sličnih podataka, te koje mogu biti vezane uz vjerojatnost nastanka obveze ili imovine iz istih, te bilješke vezane uz pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova. Bilješke uz izvještaj o prihodima i rashodima trebaju posebno objasniti ostvarena odstupanja u odnosu na isto izvještajno razdoblje prethodne godine.¹¹

2.4. Izvještaj o primicima i izdacima

Izvještaj o primicima i izdacima trebaju voditi neprofitne organizacije koje su obveznici jednostavnog knjigovodstva. „Podaci evidentirani u izvještaju o primicima i izdacima odnose se na sve ostvarene primitke i izdatke u poslovnoj godini na koju se izvještaj odnosi i koji se sastoji od: rednog broja, opisa, AOP oznake, ostvarenog u prethodnoj poslovnoj godini, te ostvarenog u tekućoj poslovnoj godini.“¹²

¹¹ Narodne novine (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 78.

¹² Narodne novine (2015): Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 31.

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Analiza financijskih izvještaja dio je poslovne analize. Poslovna analiza pomaže u donošenju bitnih odluka putem procjene poslovnog okruženja neprofitne organizacije, njenih strategija, te njenog financijskog položaja i uspješnosti.¹³ Financijska analiza odnosi se na analizu financijskih izvještaja da bi se dobila slika financijskog stanja, položaja i uspješnosti organizacije te za procjenu budućih financijskih rezultata.¹⁴ Naime, neprofitne organizacije obično nastoje zaraditi prihod za distribuciju za programe, potpore i druge sustave potpore društvu. Iako neprofitne organizacije nastoje ne dati prioritet učinku i rezultatima, performanse i rezultati često su daleko važniji, i daleko ih je teže mjeriti i kontrolirati, u odnosu na profitne organizacije.¹⁵ Da bi se adekvatno analizirali financijski izvještaji neprofitnih organizacija najčešće se koriste horizontalna i vertikalna analiza, te analiza putem financijskih pokazatelja.

3.1. Horizontalna analiza

Metoda horizontalne analize koristi se za uvid u promjene u financijskim izvještajima tijekom određenog vremenskog razdoblja i za procjenu tih promjena. Baza godina je određena kao mjerilo u horizontalnoj analizi. Podaci za ostale godine izraženi su kao postotak bazne godine ili je izvršena apsolutna usporedba. Ova metoda analize olakšava korisniku financijskih izvješća uočavanje promjena trendova tijekom godina.¹⁶ „Rezultat dobiven analizom dvaju razdoblja može pružiti sliku o pozitivnim kretanjima, ali ako ga se razmotri kroz duže razdoblje, mogao bi uputiti na zaključak da rezultat dobiven analizom upućuje na moguće probleme.“¹⁷ Kod horizontalne analize postoji mogućnost pojave problema ukoliko se dogode neke bitnije

¹³ Subramanyam, K. R. (2014): Financial Statement Analysis. 11 izd. New York, McGraw-Hill Education, str. 4.

¹⁴ Ibid., str.13.

¹⁵ Drucker, P. F. (2011): Managing the Non-Profit Organization: Practices and Principles, New York, Routledge, str. 81.

¹⁶ Horizontal Analysis of Financial Statements, Finance Strategists. Dostupno na: <https://learn.financestrategists.com/explanation/financial-statements/horizontal-analysis-of-financial-statements/> (pristupljeno 12.8.2021.)

¹⁷ Bolfek, B., Stanić, M., i Knežević, S. (2012). Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, Ekonomski vjesnik, 25(1), str. 158.

promjene u politici bilanciranja, promjene obračunskih sustava kod izrade financijskih izvješća ili na primjer inflacija. U takvoj situaciji trebaju se prvenstveno uskladiti bitne stavke da bi ovakva analiza imala smisla.¹⁸

3.2. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza je metoda koja se koristi za analizu financijskih izvještaja uspoređujući pojedinačne stavke kao udio njihovih ukupnih računa, poput imovine, obveza i kapitala. Ova analiza obuhvaća sve stavke retka kako bi pokazala njihove relativne veličine i omjere. Jedna stavka retka prikazuje se kao postotak ukupnih stavki retka u toj kategoriji.¹⁹ „U cilju provođenja vertikalne analize određena pozicija u financijskom izvještaju (najčešće ukupna imovina ili ukupne obveze i vlastiti izvori ili ukupni prihodi), izjednači se sa 100 i svaka pojedina pozicija izračunava se kao postotak od odabrane pozicije, primjerice kod bilance se udio pojedine pozicije računa kao postotak od ukupne imovine (aktiva) ili kao postotak od ukupnih obveza i vlastitih izvora (pasiva).“²⁰ Bitno je naglasiti, da prilikom provođenja vertikalne analize, kako bi se dobiti što potpuniji podaci, dobivene podatke treba usporediti s drugim neprofitnim organizacijama.²¹

3.3. Analiza putem financijskih pokazatelja

U svrhu računanja financijskih pokazatelja, jedna ekonomska veličina treba se staviti u odnos s drugom ekonomskom veličinom, pri čemu je potrebno staviti u odnos veličine koje su se dobile na određeni datum ili su rezultat poslovanja u određenom periodu.²² Dobiveni rezultati koriste se

¹⁸ Bolfek, B., Stanić, M., i Knežević, S. (2012). Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, *Ekonomski vjesnik*, 25(1), str. 158.

¹⁹ What is Vertical Analysis? The Business Professor. Dostupno na: https://thebusinessprofessor.com/en_US/business-management-amp-operations-strategy-entrepreneurship-amp-innovation/vertical-analysis-definition (pristupljeno 12.8.2021.)

²⁰ Rogošić, A. i Perica, I., (2017): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. jesensko savjetovanje Računovodstvo, revizija i porezi u praksi, Brela, str. 129.

²¹ Ibid., str. 130.

²² Bolfek, B., Stanić, M., i Knežević, S. (2012). Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, *Ekonomski vjesnik*, 25(1), str. 162.

za daljnje planiranje i donošenje odluka o budućem poslovanju.²³ Analiza putem pokazatelja olakšava ocjenu financijskog stanja neprofitne organizacije, te ukazuje na one segmente koji su potencijalno opasni ili uspješni za poslovanje.²⁴ „Pokazatelji analize neprofitnih organizacija pružaju odgovore na pitanja: podržavaju li financijski resursi djelovanje neprofitne organizacije, jesu li izvori financiranja održivi, odnosno koliko su pouzdani, povećava li neprofitna organizacija svoje prihode i stvara li dodanu vrijednost.“²⁵

Tablica 1 prikazuje neke od pokazatelja analize neprofitnih organizacija koji se računaju pomoću podataka iz bilance.

Tablica 1: Izračun financijskih pokazatelja pomoću podataka iz Bilance

Financijski pokazatelj	Izračun
Koeficijent zaduženosti	prosječne ukupne obveze/prosječna ukupna imovina
Koeficijent ubrzane likvidnosti	novac, utrživi vrijednosni papiri i potraživanja/kratkoročne obveze
Koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze
Povrat vlastitih izvora/rentabilnost	promjena vlastitih izvora/ukupni vlastiti izvori
Rast neto imovine	ukupna neto imovina tekuće godine - ukupna neto imovina prethodne godine/ ukupna neto imovina prethodne godine

Izvor: Rad autorice prema Rogošić, A. i Perica, I. (2017): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. jesensko savjetovanje Računovodstvo, revizija i porezi u praksi, Brela, str. 131.

Koeficijent zaduženosti mjeri postotak prosječnih ukupnih obveza u prosječnoj ukupnoj imovini, odnosno ukazuje koliko se ukupna imovina financira iz obveza. Željena vrijednost ovog

²³ Bolfek, B., Stanić, M., i Knežević, S. (2012). Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, Ekonomski vjesnik, 25(1), str. 162.

²⁴ Rogošić, A. i Perica, I., (2017): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. jesensko savjetovanje Računovodstvo, revizija i porezi u praksi, Brela, str. 130.

²⁵ Ibid., str. 130.

pokazatelja je <1 . Visoke vrijednosti mogu upozoravati na moguće buduće probleme likvidnosti ili smanjene kapacitete za buduće zaduživanje.²⁶

„Koeficijent ubrzane likvidnosti ukazuje na sposobnost neprofitne organizacije da brzo unovčivom imovinom podmiri svoje kratkoročne obveze. Njegova vrijednost bi trebala biti 1 ili >1 , što bi značilo da neprofitna organizacija ima brzo unovčive imovine minimalno koliko i kratkoročnih obveza i da može održavati normalnu likvidnost.“²⁷

Koeficijent tekuće likvidnosti mjeri sposobnost neprofitne organizacije u podmirivanju svojih obveza na vrijeme. Generalno poželjan trenutni omjer je 2 do 1. S druge strane, to ovisi o prirodi i vrsti neprofitne organizacije i vrsti njene kratkotrajne imovine i obveza. Npr., neprofitna organizacija može imati aktivu u čijoj je strukturi pretežno novac i stoga će preživjeti i s nižim koeficijentom tekuće likvidnosti.²⁸

„Povrat vlastitih izvora mjeri sposobnost neprofitne organizacije u stvaranju dodane vrijednosti, odnosno koliko neprofitna organizacija ostvari povrata u odnosu na ukupne vlastite izvore. Što je ovaj pokazatelj veći, neprofitna organizacija će u kraćem roku realizirati povrat na vlastite izvore.“²⁹

Rast neto imovine ukazuje na trend povećanja ili smanjenja neto imovine. Neto imovina je razlika ukupne imovine i ukupnih obveza. Poželjna vrijednost $> +5\%$. Trend smanjenja ukazuje na potencijalne probleme u budućnosti.³⁰

Neki financijski pokazatelji mogu se izračunati i pomoću podataka iz izvještaja o prihodima i rashodima. Tablica 2 daje prikaz i način izračuna tih pokazatelja.

²⁶ Rogošić, A. i Perica, I., (2017): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. jesensko savjetovanje Računovodstvo, revizija i porezi u praksi, Brela, str. 132.

²⁷ Ibid., str. 132.

²⁸ Ibid., str. 132.

²⁹ Ibid., str. 132.

³⁰ Ibid., str. 132.

Tablica 2: Izračun financijskih pokazatelja pomoću podataka iz Izvještaja o prihodima i rashodima

Financijski pokazatelj	Izračun
Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	najveći izvor prihoda (vrsta) / ukupan prihod
Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	donacije, potpore i subvencije iz državnog proračuna / ukupan prihod
Koeficijent zarađenih prihoda	ukupan zarađeni prihod /ukupan prihod
Koeficijent prihoda od donacija	prihodi od donacija / ukupni prihod
Koeficijent samodostatnosti	ukupan zarađeni prihod / ukupni rashodi
Odnos prihoda	vrsta prihoda / ukupan prihod
Pokazatelj uštede	razlika prihoda i rashoda / ukupni rashodi
Pokazatelj troškova osoblja	ukupne plaće, porezi, doprinosi i naknade za radnike / ukupni rashodi

Izvor: Rad autorice prema Rogošić, A. i Perica, I. (2017): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. jesensko savjetovanje Računovodstvo, revizija i porezi u praksi, Brela, str. 131.

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda ukazuje na koju vrstu prihoda se najviše oslanja određena neprofitna organizacija i ako se promatra kroz određeni vremenski period ukazuje na mogući rizik smanjenja najvećeg izvora prihoda. Pokazatelj ukazuje na onu vrstu prihoda koju je potrebno posebno pratiti.³¹

Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna pokazuje koliko se organizacija oslanja na sredstva iz državnog proračuna. Uz to, ovaj pokazatelj ukazuje i na razinu samostalnosti neprofitne organizacije jer je financiranje sredstvima iz državnog proračuna rijetko fleksibilno, te je usko povezano s određenim ugovorima i ograničenim troškovima.³²

³¹ Rogošić, A. i Perica, I., (2017): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. jesensko savjetovanje Računovodstvo, revizija i porezi u praksi, Brela, str. 130.

³² Ibid., str. 131.

Koeficijent zarađenih prihoda ukazuje na postotak zarađenih prihoda u ukupnim prihodima. Što je ovaj pokazatelj veći, to neprofitna organizacija ima veću autonomiju te je fleksibilnija u redistribuciji prihoda.³³

Koeficijent prihoda od donacija ukazuje na stupanj ovisnosti neprofitne organizacije o donatorima. Ocjenjuje se da je poželjna vrijednost ovog koeficijenta $>10\%$. Ovaj pokazatelj se upotrebljava za kontrolu jesu li su kratkoročni i dugoročni trendovi u poslovanju neprofitne organizacije usklađeni sa strateškim ciljevima financiranja. Koeficijent samodostatnosti pokazuje koliko su rashodi pokriveni ukupno zarađenim prihodima. Ukoliko je vrijednost pokazatelja 1, neprofitna organizacija ne ovisi o prihodima od donacija i ostalim potporama.³⁴

Odnos prihoda analizira sedam različitih vrsta prihoda (prihodi od prodaje roba i pružanja usluga, prihodi po posebnim propisima, prihodi od imovine, prihodi od donacija, ostali prihodi i prihodi od povezanih neprofitnih organizacija) u cilju utvrđivanja udjela, odnosno značaja svakog od tih prihoda u strukturi ukupnih prihoda neprofitne organizacije.³⁵

Pokazatelj uštede ukazuje povećava li neprofitna organizacija svoje vlastite izvore. Ukoliko je pokazatelj >1 , neprofitna organizacija povećava svoje vlastite izvore. Vrijednost ovog pokazatelja često je relativno niska za sve dobrotvorne organizacije.³⁶

Pokazatelj troškova osoblja koristan je za kontrolu troškova osoblja iz godine u godinu. Ukazuje na postotak rashoda za zaposlene u ukupnim rashodima.³⁷

Uz navedene pokazatelje, moguće je izračunati još dvije vrste pokazatelja iz oba spomenuta izvještaja, što je vidljivo u Tablici 3.

³³ Rogošić, A. i Perica, I., (2017): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. jesensko savjetovanje Računovodstvo, revizija i porezi u praksi, Brela, str. 131.

³⁴ Ibid., str. 131.

³⁵ Ibid., str. 131.

³⁶ Ibid., str. 131.

³⁷ Ibid., str. 131.

Tablica 3: Izračun financijskih pokazatelja pomoću podataka iz Izvještaja o prihodima i rashodima i Balance

Pokazatelj	Izračun
Interval obrane	novac, utrživi vrijednosni papiri i potraživanja / prosječni mjesečni rashodi
Povrat na aktivu	višak prihoda / ukupna imovina

Izvor: Rad autorice prema Rogošić, A. i Perica, I. (2017): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. jesensko savjetovanje Računovodstvo, revizija i porezi u praksi, Brela, str. 131.

Interval obrane iskazuje koliko mjeseci neprofitna organizacija može raditi bez primanja dodatnih sredstava. Ovaj se omjer koristi u cilju odražavanja koliko mjeseci poslovanja organizacija ima u likvidnoj imovini. Također se može iskazati brojem dana (ukupni rashodi se podjele za 365). Prosječni mjesečni ili dnevni rashodi izračunat će se korištenjem operativnih rashoda umanjenih za amortizaciju. Referentna vrijednost je >90 dana.³⁸

Povrat na aktivu pokazuje koliko prihoda ostvaruje svaka jedinica imovine. Ovaj pokazatelj može biti učinkovit prilikom procjene novih projekata.³⁹

³⁸ Rogošić, A. i Perica, I., (2017): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. jesensko savjetovanje Računovodstvo, revizija i porezi u praksi, Brela, str. 132.

³⁹ Ibid., str. 132.

4. ANALIZA POSLOVANJA ODABRANIH UDRUGA ZA PROMICANJE KULTURE U HRVATSKOJ

Prema Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitne organizacije uključuju domaće i strane udruge i njihove saveze, zaklade, fondacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikate, udruge poslodavaca te sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera.⁴⁰

Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ i „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja udruge su čije će se poslovanje analizirati u ovom poglavlju primjenom horizontalne i vertikalne analize te pomoću financijskih pokazatelja specifičnima za poslovanje neprofitnih organizacija.

4.1. Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata

Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata ustanova je s višegodišnjom tradicijom u osiguravanju obrazovnih i kulturnih programa za sve uzrasne skupine splitsko-dalmatinske regije. Centar je osnovan davne 1925. godine, a osnivač i vlasnik je Grad Split.⁴¹ „Kulturni program uključuje program kinematografske klasike i art-filmova koji se redovno prikazuju u Kinoteci Zlatna vrata koja od 1964. godine djeluje u Centru Zlatna vrata, zatim javna izlaganja, razgovore, diskusije i književne večeri, okrugle stolove, usmene novine, koncerte, izložbe, manifestacije. U Centru se provode programi osposobljavanja, usavršavanja i srednjoškolskog obrazovanja trogodišnjeg i četverogodišnjeg stupnja te tečajevi i kreativne radionice.“⁴²

⁴⁰ Narodne novine (2014): Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 121.

⁴¹ Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata. Grad Split. Dostupno na: <https://www.split.hr/o-splitu/kultura/centar-za-kulturu-i-cjelozivotno-obrazovanje-zlatna-vrata> (pristupljeno 16.8.2021.)

⁴² Ibid.

4.1.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata

Tablica 4 prikazuje vertikalnu analizu bilance Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata.

Tablica 4: Vertikalna analiza bilance Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata od 2018. do 2020. godine

STAVKE	2018.	Udio u 2018.	2019.	Udio u 2019.	2020.	Udio u 2020.
IMOVINA	9.428.516	100%	10.189.311	100%	9.937.617	100%
1. Nefinancijska imovina	8.211.600	87%	8.647.548	85%	8.405.047	85%
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	1.438.618	15%	1.438.618	14%	1.438.618	14%
b) Proizvedena dugotrajna imovina	6.683.470	71%	7.119.418	70%	6.876.917	69%
e) Nefinancijska imovina u pripremi	86.018	1%	86.018	1%	86.018	1%
f) Proizvedena kratkotrajna imovina	3.494	0%	3.494	0%	3.494	0%
2. Financijska imovina	1.216.916	13%	1.541.763	15%	1.532.570	15%
a) Novac u banci i blagajni	759.731	8%	1.049.914	10%	1.157.281	12%
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	14.788	0%	35.464	0%	92.827	1%
f) Potraživanja za prihode	405.633	4%	438.195	4%	264.272	3%
g) Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	36.764	0%	18.190	0%	18.190	0%
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	9.428.516	100%	10.189.311	100%	9.937.616	100%
1. Obveze	3.088.831	33%	3.786.453	37%	3.575.721	36%
a) Obveze za rashode	168.296	2%	402.373	4%	3.359.285	34%
c) Obveze za kredite i zajmove	0	0%	0	0%	800	0%
d) Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	2.920.535	31%	3.384.080	33%	215.636	2%
2. Vlastiti izvori	6.339.685	67%	6.402.858	63%	6.361.895	64%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=13065> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

U tablici 4 može se vidjeti kako se aktiva Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata sastoji nefinancijske i financijske imovine. Pri tome, nefinancijska imovina obuhvaća neproizvedenu i proizvedenu dugotrajnu imovinu, nefinancijsku imovinu u pripremi te proizvedenu kratkotrajnu imovinu. S druge strane, financijska imovina obuhvaća novac u banci i blagajni, depozite, jamčene pologe, potraživanja od radnika te potraživanja za više plaćene poreze, potraživanja za prihode te rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda. U razdoblju od 2018. do 2020. godine veći je udio nefinancijske imovine u ukupnoj aktivni. Taj je udio u 2018. godini 87%, u 2019. godini 85%, a u 2020. godini 85%. U strukturi nefinancijske imovine, najveći udio ima proizvedena dugotrajna imovina za sve tri godine. Financijska imovina ima puno manji postotak u strukturi bilance, te on za 2018. iznosi 13%, a za 2019. i 2020. 15%.

Pasiva Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata sastoji se od obveza i vlastitih izvora pri čemu vlastiti izvori imaju veći udio u sve tri godine. Taj postotak u 2018. iznosi 67%, u 2019. 63%, a u 2020. 64%. Obveze su u 2018. godini obuhvaćale 33% ukupne pasive, u 2019. 37%, a u 2020. 36%. Pri tome je najznačajnija komponenta ukupnih obveza za 2018. i 2019. godinu odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja, dok su za 2020. godinu najznačajnija komponentna obveze za rashode.

Tablica 5 prikazuje vertikalnu analizu izvještaja o prihodima i rashodima Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata od 2018. do 2020. godine

Tablica 5: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata od 2018. do 2020. godine

STAVKE	2018.	Udio u 2018.	2019.	Udio u 2019.	2020.	Udio u 2020.
1. PRIHODI	2.857.461	100%	2.950.627	100%	3.104.099	100%
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	1.518.539	53%	829.803	28%	1.680.031	54%
c) Prihodi po posebnim propisima	0	0%	0	0%	1.363.911	44%
d) Prihodi od imovine	652.090	23%	698.674	24%	11	0%

e) Prihodi od donacija	534.583	19%	1.330.787	45%	59.118	2%
f) Ostali prihodi	152.249	5%	91.363	3%	1.028	0%
2. RASHODI	2.808.440	100%	2.865.073	100%	3.121.016	100%
a) Rashodi za radnike	1.267.384	45%	1.411.855	49%	1.579.090	51%
b) Materijalni rashodi	1.159.478	41%	1.129.519	39%	1.070.659	34%
c) Rashodi amortizacije	254.533	9%	229.383	8%	340.948	11%
d) Donacije	77.124	3%	0	0%	0	0%
e) Ostali rashodi	37.355	1%	82.745	3%	41.404	1%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/moprt/Details?handler=Details&id=13065> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

U tablici 5 može se uočiti da se struktura prihoda Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata od 2018. do 2020. godine sastoji od prihoda od prodaje roba i pružanja usluga, prihoda po posebnim propisima, prihoda od imovine, prihoda od donacija, te ostalih prihoda. U 2018. i 2020. godini najznačajniji udio imaju prihodi od prodaje roba i pružanja usluga koji su 2018. iznosili 53%, a u 2020. 54%. U 2019. godini najveći udio imaju prihodi od donacija koji iznose 45%.

Rashodi Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata u promatranom razdoblju sastoje se od rashoda za radnike, materijalnih rashoda, rashoda amortizacije, donacija i ostalih rashoda. Najveći udio u strukturi rashoda za sve tri godine imaju rashodi za radnike, koji u 2018. godini iznose 45%, u 2019. 49%, a u 2020. 51%. Najmanji udio u 2018. godini odnosi se na ostale rashode, a u 2019. i 2020. najmanji udio imaju donacije.

4.1.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata

Tablica 6 prikazuje horizontalnu analizu bilance Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata za period od 2018. do 2020. godine.

**Tablica 6: Horizontalna analiza bilance Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje
Zlatna vrata od 2018. do 2020. godine**

STAVKE	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. -2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
IMOVINA	9.428.516	10.189.311	9.937.617	760.795	8%	-251.694	-2%	509.101	5%
1. Nefinancijska imovina	8.211.600	8.647.548	8.405.047	435.948	5%	-242.501	-3%	193.447	2%
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	1.438.618	1.438.618	1.438.618	0	0%	0	0%	0	0%
b) Proizvedena dugotrajna imovina	6.683.470	7.119.418	6.876.917	435.948	7%	-242.501	-3%	193.447	3%
e) Nefinancijska imovina u pripremi	86.018	86.018	86.018	0	0%	0	0%	0	0%
f) Proizvedena kratkotrajna imovina	3.494	3.494	3.494	0	0%	0	0%	0	0%
2. Financijska imovina	1.216.916	1.541.763	1.532.570	324.847	27%	-9.193	-1%	315.654	26%
a) Novac u banci i blagajni	759.731	1.049.914	1.157.281	290.183	38%	107.367	10%	397.550	52%
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	14.788	35.464	92.827	20.676	140%	57.363	162%	78.039	528%
f) Potraživanja za prihode	405.633	438.195	264.272	32.562	8%	-173.923	-40%	-141.361	-35%
g) Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	36.764	18.190	18.190	-18.574	-51%	0	0%	-18.574	-51%
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	9.428.516	10.189.311	9.937.616	760.795	8%	-251.695	-2%	509.100	5%
1. Obveze	3.088.831	3.786.453	3.575.721	697.622	23%	-210.732	-6%	486.890	16%
a) Obveze za rashode	168.296	402.373	3.359.285	234.077	139%	2.956.912	735%	3.190.989	1896%
d) Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	2.920.535	3.384.080	215.636	463.545	16%	-	-94%	-	-93%
2. Vlastiti izvori	6.339.685	6.402.858	6.361.895	63.173	1%	-40.963	-1%	22.210	0%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/moprt/Details?handler=Details&id=13065> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

Promatrajući horizontalnu analizu bilance Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata može se uočiti blagi porast aktive u 2019. godini u odnosu na 2018. Ukupna aktiva je

porasla za 8%, dok najveći porast, od 27%, bilježi financijska imovina gdje su depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te potraživanja za više plaćene poreze i ostalo imali skok od 140% u odnosu na 2018. godinu. Novac u banci i blagajni također bilježi rast od 38%, dok se može uočiti pad rashoda budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda od 51%. Što se pasive tiče, u promatranom razdoblju najveći porast od 139% odnosi se na obveze za rashode. Pri tome su značajno porasle obveze za materijalne rashode i obveze prema dobavljačima u zemlji.

U 2020. godini vidljiv je blagi pad aktive u odnosu na 2019. godinu od 2%. U strukturi financijske imovine bilježi se porast depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od radnika te potraživanja za više plaćene poreze i ostalo od 162%, a najuočljiviji je pad potraživanja za prihode koji je za 40% manji u odnosu na 2019. godinu. U pasivi najveći rast bilježe obveze za rashode koje su u 2020. za 735% veće nego u 2019. godini. Pri tome su najviše porasle ostale obveze, ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja, te obveze za porez na dodanu vrijednost. Isto tako, može se uočiti pad odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućih razdoblja u 2020. godini za 94%.

Uspoređujući 2020. i 2018. godinu, može se uočiti rast aktive u 2020. za 5%. U financijskoj imovini novac u banci i blagajni bilježi rast od 52%, a depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te potraživanja za više plaćene poreze i ostalo bilježe rast od 528%. S druge strane, uočljiv je pad potraživanja za prihode od 35% te rashoda budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda od 51%. U strukturi pasive najveći je porast obveza za rashode za 1896%. Pri tome su značajno porasle ostale obveze, ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja, te obveze za porez na dodanu vrijednost.

Tablica 7 daje prikaz horizontalne analize izvještaja o prihodima i rashodima Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata za period od 2018. do 2020. godine.

Tablica 7: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata od 2018. do 2020. godine

STAVKE	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. - 2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
1. PRIHODI	2.857.461	2.950.627	3.104.099	93.166	3%	153.472	5%	246.638	9%
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	1.518.539	829.803	1.680.031	-688.736	-45%	850.228	102%	161.492	11%
c) Prihodi po posebnim propisima	0	0	1.363.911	0	/	1.363.911	/	1.363.911	/
d) Prihodi od imovine	652.090	698.674	11	46.584	7%	-698.663	-100%	-652.079	-100%
e) Prihodi od donacija	534.583	1.330.787	59.118	796.204	149%	-1.271.669	-96%	-475.465	-89%
f) Ostali prihodi	152.249	91.363	1.028	-60.886	-40%	-90.335	-99%	-151.221	-99%
2. RASHODI	2.808.440	2.865.073	3.121.016	56.633	2%	255.943	9%	312.576	11%
a) Rashodi za radnike	1.267.384	1.411.855	1.579.090	144.471	11%	167.235	12%	311.706	25%
b) Materijalni rashodi	1.159.478	1.129.519	1.070.659	-29.959	-3%	-58.860	-5%	-88.819	-8%
c) Rashodi amortizacije	254.533	229.383	340.948	-25.150	-10%	111.565	49%	86.415	34%
d) Donacije	77.124	0	0	-77.124	-100%	0	/	-77.124	-100%
e) Ostali rashodi	37.355	82.745	41.404	45.390	122%	-41.341	-50%	4.049	11%
UKUPNI RASHODI	2.808.440	2.865.073	3.121.016	56.633	2%	255.943	9%	312.576	11%
VIŠAK PRIHODA	49.021	85.554	0	36.533	75%	-85.554	-100%	-49.021	-100%
MANJAK PRIHODA	0	0	16.917	0	/	16.917	/	16.917	/

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/moprt/Details?handler=Details&id=13065> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

Promatrajući 2019. u odnosu na 2018. može se uočiti kako su prihodi u 2019. porasli za 3% pri čemu se najveći rast odnosi na prihode od donacija, tj. rast od 149%. S druge strane, prihodi od prodaje roba i pružanja usluga bilježe pad od 45%. Rashodi također bilježe blagi rast od 2% u 2019. godini u odnosu na 2018. Najveći rast od 122% odnosi na ostale rashode, koji podrazumijevaju ostale nespomenute rashode, dok se najveći pad od 100% odnosi na rashode za donacije. Višak prihoda je u 2019. godini veći za 75% u odnosu na prethodnu godinu.

U 2020. godini također je vidljiv rast prihoda u odnosu na prethodnu godinu, i to za 5%. Najveći rast bilježe prihodi od prodaje roba i pružanja usluga od 102%. S druge strane, može se uočiti pad prihoda od imovine za 100%, pad prihoda od donacija za 96%, te pad ostalih prihoda za 99%. Iz tablice 7 također je vidljivo da su rashodi u 2020. narasli u odnosu na 2019. godinu za 9%. Najveći rast odnosi na rashode amortizacije koji su porasli za 49%. Višak prihoda u 2020. godini za 100% je manji u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu je ovakva situacija vjerojatno uzrokovana Covid-19 krizom.

U tablici 7 također je vidljivo kako su prihodi u 2020. godini porasli u odnosu na 2018. godinu za 9%. Najveći rast imaju prihodi od prodaje roba i pružanja usluga od 11%. S druge strane, prihodi od imovine bilježe pad od 100%, prihodi od donacija 89%, a ostali prihodi su pali za 99%. Rashodi su u 2020. porasli u odnosu na 2018. godinu za 11%. Pri tome su rashodi za radnike porasli za 25%, a rashodi amortizacije za 34%. Najveći pad rashoda odnosi se na donacije, i to za 100%. Višak prihoda je za 100% manji u 2020. u odnosu na 2018. godinu.

4.2. Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“

Udruga za promicanje kultura "Kulturtreger" osnovana je 2003. godine s ciljem promoviranja književnosti i ostalih oblika suvremene urbane kulture i kulture mladih. Književni klub i klub za mlade Booksa, portal za knjigu i književnost booksa.hr i Centar za dokumentiranje nezavisne kulture tri su osnovna i stalna projekta Kulturtregera. Osim ovih, udruga provodi i druge projekte iz polja nezavisne kulture i neformalnog obrazovanja. Vrijednosti i kvalitete koje su protkane u sve što Kulturtreger radi su: otvorenost, suradnja i dijalog, tolerancija, uvažavanje raznolikosti, nenasilje, kritički pristup, ljubav prema umjetnosti, solidarnost, jednakost i društveni angažman.⁴³

⁴³ Kulturtreger. Clulture. Dostupno na: <https://www.clulture.org/baza-clanica/kulturtreger> (pristupljeno 2. rujna 2021.)

4.2.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“

Tablica 8 daje prikaz vertikalne analize bilance Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine.

Tablica 8: Vertikalna analiza bilance Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine

STAVKE	2018.	Udio u 2018.	2019.	Udio u 2019.	2020.	Udio u 2020.
IMOVINA	1.126.447	100%	1.016.366	100%	799.701	100%
1. Nefinancijska imovina	114.779	10%	108.804	11%	88.657	11%
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	21.360	2%	21.365	2%	21.365	3%
b) Proizvedena dugotrajna imovina	87.408	8%	58.108	6%	38.838	5%
f) Proizvedena kratkotrajna imovina	6.011	1%	29.331	3%	28.454	4%
2. Financijska imovina	1.011.668	90%	907.562	89%	711.044	89%
a) Novac u banci i blagajni	993.964	88%	901.954	89%	706.215	88%
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	7.704	1%	5.280	1%	4.829	1%
f) Potraživanja za prihode	10.000	1%	328	0%	0	0%
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	1.126.448	100%	1.016.367	100%	799.700	100%
1. Obveze	866.800	77%	713.715	70%	219.226	27%
a) Obveze za rashode	69.181	6%	72.874	7%	60.309	8%
d) Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	797.619	71%	640.841	63%	158.917	20%
2. Vlastiti izvori	259.648	23%	302.652	30%	580.474	73%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/rnopr/Details?handler=Details&id=12361> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

Iz tablice 8 može se uočiti kako se aktiva Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ sastoji od nefinancijske i financijske imovine, pri čemu se nefinancijska sastoji od neproizvedene i

proizvedene dugotrajne imovine te proizvedene kratkotrajne imovine. Financijska imovina obuhvaća novac u banci i blagajni, depozite, jamčene pologe, potraživanja od radnika te potraživanja za više plaćene poreze, te potraživanja za prihode. U periodu od 2018. do 2020. godine veći je udio financijske imovine u ukupnoj strukturi aktive, te u 2018. iznosi 90%, u 2019. i 2020. 89%. Za sve tri godine, najveći udio odnosi se na novac u banci i blagajni.

Pasiva Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ sastoji se od obveza i vlastitih izvora, pri čemu obveze imaju veći udio u 2018. i 2019. godini, a vlastiti izvori u 2020. godini. Udio obveza u 2018. godini je 77%, u 2019. 70%, a u 2020. 27%. Vlastiti izvori u 2018. godini obuhvaćaju 23% ukupne pasive, u 2019. 30%, a u 2020. 73%.

Tablica 9 prikazuje vertikalnu analizu izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine.

Tablica 9: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine

STAVKE	2018.	Udio u 2018.	2019.	Udio u 2019.	2020.	Udio u 2020.
1. PRIHODI	1.111.263	100%	1.890.502	100%	2.144.107	100%
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	181.909	16%	189.513	10%	162.285	8%
b) Prihodi od članarina i članskih doprinosa	17.510	2%	15.960	1%	9.470	0%
d) Prihodi od imovine	46	0%	18.975	1%	5.868	0%
e) Prihodi od donacija	900.698	81%	1.638.102	87%	1.963.231	92%
f) Ostali prihodi	11.100	1%	27.952	1%	3.253	0%
2. RASHODI	1.318.732	100%	1.857.983	100%	1.876.903	100%
a) Rashodi za radnike	609.494	46%	567.423	31%	657.423	35%
b) Materijalni rashodi	665.726	50%	1.090.793	59%	754.991	40%
c) Rashodi amortizacije	26.862	2%	38.284	2%	25.556	1%
d) Donacije	3.700	0%	149.741	8%	425.402	23%
e) Ostali rashodi	275	0%	1.414	0%	16	0%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/rnopr/Details?handler=Details&id=12361> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

U tablici 9 može se primijetiti da se struktura prihoda Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ u periodu od 2018. do 2020. godine sastoji od prihoda od prodaje roba i pružanja usluga, prihoda od članarina i članskih doprinosa, prihoda od imovine, prihoda od donacija, te ostalih prihoda. U cijelom promatranom periodu najznačajniji udio imaju prihodi od donacija koji su 2018. iznosili 81%, u 2019. 87%, a u 2020. 92%.

Rashodi Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ sastoje se od rashoda za radnike, materijalnih rashoda, rashoda amortizacije, donacija i ostalih rashoda. Materijalni rashodi najznačajniji su za sve tri godine. Oni u 2018. imaju 50% udjela u ukupnoj strukturi rashoda, u 2019. 59%, a u 2020. godini 40%. Najmanji udio u 2018. godini odnosi se na donacije i ostale rashode, a u 2019. i 2020. godini najmanji udio imaju rashodi amortizacije i ostali rashodi.

4.3. Horizontalna analiza financijskih izvještaja Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine

Tablica 10 prikazuje horizontalnu analizu bilance Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine.

Tablica 10: Horizontalna analiza bilance Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine

STAVKE	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. - 2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
IMOVINA	1.126.447	1.016.366	799.701	-110.081	-10%	-216.665	-21%	-326.746	-29%
1. Nefinancijska imovina	114.779	108.804	88.657	-5.975	-5%	-20.147	-19%	-26.122	-23%
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	21.360	21.365	21.365	5	0%	0	0%	5	0%
b) Proizvedena dugotrajna imovina	87.408	58.108	38.838	-29.300	-34%	-19.270	-33%	-48.570	-56%
f) Proizvedena kratkotrajna imovina	6.011	29.331	28.454	23.320	388%	-877	-3%	22.443	373%
2. Financijska imovina	1.011.668	907.562	711.044	-104.106	-10%	-196.518	-22%	-300.624	-30%

a) Novac u banci i blagajni	993.964	901.954	706.215	-92.010	-9%	-195.739	-22%	-287.749	-29%
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	7.704	5.280	4.829	-2.424	-31%	-451	-9%	-2.875	-37%
f) Potraživanja za prihode	10.000	328	0	-9.672	-97%	-328	-100%	-10.000	-100%
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	1.126.448	1.016.367	799.700	-110.081	-10%	-216.667	-21%	-326.748	-29%
1. Obveze	866.800	713.715	219.226	-153.085	-18%	-494.489	-69%	-647.574	-75%
a) Obveze za rashode	69.181	72.874	60.309	3.693	5%	-12.565	-17%	-8.872	-13%
d) Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	797.619	640.841	158.917	-156.778	-20%	-481.924	-75%	-638.702	-80%
2. Vlastiti izvori	259.648	302.652	580.474	43.004	17%	277.822	92%	320.826	124%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/moprt/Details?handler=Details&id=12361> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

Iz horizontalne analize bilance Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ vidljiv je pad aktive u svakoj uzastopnoj godini u periodu od 2018. do 2020. godine. U 2019. godini ukupna imovina je pala za 10% u odnosu na prethodnu godinu. Najveći pad u odnosu odnosi se na potraživanja za prihode, te on iznosi 97%. Istovremeno, proizvedena kratkotrajna imovina bilježi najveći porast od 388%, što se isključivo odnosi na porat robe za daljnju prodaju. U strukturi pasive obveze su u 2019. pale za 18% u odnosu na 2018. godinu, dok su vlastiti izvori porasli za 17%.

U 2020. godini aktiva je u odnosu na 2019. godinu pala za 21%. U strukturi nefinancijske imovine najveći pad od 33% ima proizvedena dugotrajna imovina. Što se financijske imovine tiče, najveći pad imaju potraživanja za prihode, i to za 100%. Promatrajući pasivu vidljiv je pad obveza u 2019. godini za 69% u odnosu na prethodnu godinu, dok su vlastiti izvori porasli za 92%.

Promatrajući 2020. u odnosu na 2018. godinu, može se uočiti pad ukupne imovine u 2020. za 29%. U nefinancijskoj imovini najznačajniji je pad proizvedene dugotrajne imovine od 56%, dok najveći rast bilježi proizvedena kratkotrajna imovina od 373%. Kod financijske imovine najveći pad u 2020. godini imaju potraživanja za prihode koja su u usporedbi sa 2018. godinom pala za

100%. U strukturi pasive vidljivo je da su obveze u 2020. godini pale za 75% u odnosu na 2018., dok su vlastiti izvori porasli za 124%.

Tablica 11 daje prikaz horizontalne analize izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ za period od 2018. do 2020. godine.

Tablica 11: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ za period od 2018. do 2020. godine.

STAVKE	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. - 2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
1. PRIHODI	1.111.263	1.890.502	2.144.107	779.239	70%	253.605	13%	1.032.844	93%
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	181.909	189.513	162.285	7.604	4%	-27.228	-14%	-19.624	-11%
b) Prihodi od članarina i članskih doprinosa	17.510	15.960	9.470	-1.550	-9%	-6.490	-41%	-8.040	-46%
d) Prihodi od imovine	46	18.975	5.868	18.929	41150%	-13.107	-69%	5.822	12657%
e) Prihodi od donacija	900.698	1.638.102	1.963.231	737.404	82%	325.129	20%	1.062.533	118%
f) Ostali prihodi	11.100	27.952	3.253	16.852	152%	-24.699	-88%	-7.847	-71%
2. RASHODI	1.318.732	1.857.983	1.876.903	539.251	41%	18.920	1%	558.171	42%
a) Rashodi za radnike	609.494	567.423	657.423	-42.071	-7%	90.000	16%	47.929	8%
b) Materijalni rashodi	665.726	1.090.793	754.991	425.067	64%	-335.802	-31%	89.265	13%
c) Rashodi amortizacije	26.862	38.284	25.556	11.422	43%	-12.728	-33%	-1.306	-5%
d) Donacije	3.700	149.741	425.402	146.041	3947%	275.661	184%	421.702	11397%
e) Ostali rashodi	275	1.414	16	1.139	414%	-1.398	-99%	-259	-94%
UKUPNI	1.318.732	1.857.983	1.876.903	539.251	41%	18.920	1%	558.171	42%

RASHODI									
VIŠAK PRIHODA	0	32.519	267.204	32.519	/	234.685	722 %	267.204	/
MANJAK PRIHODA	207.469	0	0	- 207.469	- 100 %	0	/	-207.469	-100%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=12361> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

Prihodi su u 2019. godini u odnosu na 2018. porasli za 70%. Glavni razlog tome jest rast prihoda od imovine za 18.929 kuna. U 2019. godini je u odnosu na prethodnu godinu također vidljiv rast prihoda od donacija za 82%, te rast ostalih prihoda za 152%. Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga porasli su za 9%, dok su prihodi od članarina i članskih doprinosa pali za 9% u odnosu na 2018. godinu.

Rashodi u 2019. bilježe rast od 41% u odnosu na 2018. godinu. Najveći rast odnosi se na rast donacija i to za 3947%. Ostali rashodi su porasli za 414%. U ukupnim rashodima pali su samo rashodi za radnike i to za 7%. Manjak prihoda je u 2019. godini manji za 100% u odnosu na prethodnu godinu.

Promatrajući 2020. godinu u odnosu na 2019. vidljiv je rast prihoda za 13%. Pri tome rast bilježe samo prihodi od donacija i to za 20%. Istovremeno, prihodi od članarina i članskih doprinosa pali su za 41%, prihodi od imovine za 69%, prihodi od prodaje roba i pružanja usluga za 14%, dok su ostali prihodi pali za 88%. Rashodi su istoj godini porasli za 1% u odnosu na prethodnu godinu. Pri tome je najznačajniji rast rashoda za donacije za 184%. U strukturi rashoda još su samo porasli rashodi za radnike i to za 16%. Materijalni rashodi su pali za 31%, rashodi amortizacije za 33%, a ostali rashodi za 99%. Višak prihoda u 2020. godini porastao je za 722% u odnosu na 2019.

U tablici 11 također je vidljiv rast prihoda u 2020. godini u odnosu na 2018. i to za 93%. Pri tome su najznačajniji prihodi od imovine koji su u odnosu na 2018. porasli za 5.822 kuna. Uočljiv je i rast prihoda od donacija za 118%. Ostale vrste prihoda bilježe pad. Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga pali su za 11%, prihodi od članarina i članskih doprinosa za 46%, a ostali prihodi za 71%. Rashodi su u 2020. porasli u odnosu na 2018. godinu za 42%. Pri tome

se najveći rast odnosi na donacije koje su porasle za 11397% u odnosu na 2018. godinu. Rashodi za radnike porasli su za 8%, materijalni rashodi za 13%. S druge strane, rashodi amortizacije pali su za 5%, a ostali rashodi za 94%. Manjak prihoda u 2020. manji je za 100% u odnosu na 2018. godinu.

4.4. „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja

Udruga „Seasplash“ je organizacija neovisne kulture koja je svojim aktivnostima čvrsto orijentirana prema društvenom glazbenom doprinosu glazbe, umjetnosti i kulture kroz razne sadržaje i aktivnosti. Svojim djelovanjem i projektima značajno pridonosi razvoju nezavisne glazbene i kulturne scene udruživanjem i umrežavanjem neetabliranih, ali i već priznatih umjetnika, profesionalaca i kulturnih aktivista iz cijelog svijeta. Udruga „Seasplash“ već nekoliko godina organizira i provodi vlastite projekte i programe, a članovi udruge sa višegodišnjim iskustvom doprinose razvoju područja nezavisne kulture i novih medija. Uz to, kontinuirano podupire i zastupa interese koncertnih promotora putem komunikacije s javnim institucijama i donositeljima odluka, kako bi se osigurali osnovni uvjeti i standardi za kvalitetnu realizaciju kulturnih i umjetničkih sadržaja.⁴⁴

4.4.1. Vertikalna analiza financijskih izvještaja „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja

U tablici 12 prikazana je vertikalna analiza bilance „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020. godine.

⁴⁴ O nama. Seasplash Festival. Dostupno na: <http://seasplash-festival.com/hr/info/about/> (pristupljeno 5. rujna 2021.)

Tablica 12: Vertikalna analiza bilance „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020. godine

STAVKE	2018.	Udio u 2018.	2019.	Udio u 2019.	2020.	Udio u 2020.
IMOVINA	128.078	100%	116.874	100%	121.089	100%
1. Nefinancijska imovina	27.503	21%	20.442	17%	14.849	12%
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	20.000	16%	0	0%	0	0%
b) Proizvedena dugotrajna imovina	7.503	6%	20.442	17%	14.849	12%
2. Financijska imovina	100.575	79%	96.432	83%	106.240	88%
a) Novac u banci i blagajni	96.881	76%	72.738	62%	82.547	68%
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	3.688	3%	3.688	3%	3.687	3%
e)Dionice i udjeli u glavnici	0	0%	20.000	17%	20.000	17%
f) Potraživanja za prihode	6	0%	6	0%	6	0%
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	128.077	100%	116.874	100%	121.089	100%
1. Obveze	92.177	72%	92.342	79%	79.527	66%
a) Obveze za rashode	15.677	12%	28.342	24%	15.402	13%
d) Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	76.500	60%	64.000	55%	64.125	53%
2. Vlastiti izvori	35.900	28%	24.532	21%	41.562	34%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/moprt/Details?handler=Details&id=24068> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

U tablici 12 može se primijetiti da se aktiva „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja sastoji od nefinancijske i financijske imovine. Nefinancijska imovina sastoji se od neproizvedene dugotrajne imovine i proizvedene dugotrajne imovine, dok se financijska imovina sastoji od novca u banci i blagajni, depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo, dionica i udjela u glavnici, te od potraživanja za prihode. U strukturi aktive veći udio ima financijska imovina. Tako je udio financijske imovine 2018. godine u ukupnoj aktivi iznosio 79%, 2019. 83%, a 2020. 88%. Nefinancijska imovina je u 2018. godini imala udio od 21%, 2019. 17%, a 2020. 12%.

U pasivi udruge „Seasplash“, koja uključuje obveze i vlastite izvore, veći udio čine obveze. Udio obveza 2018. godine iznosio je 72%, 2019. 79%, a 2020. godine 66%. Nadalje, vlastiti izvori su u strukturi pasive 2018. godine bili zastupljeni sa 28%, 2019. sa 21%, a 2020. sa 34%.

U tablici 13 prikazana je vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Seasplash-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020.

Tablica 13: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020.

STAVKE	2018.	Udio u 2018.	2019.	Udio u 2019.	2020.	Udio u 2020.
1. PRIHODI	626.837	100%	514.353	100%	252.476	100%
d) Prihodi od imovine	80.018	13%	44.008	9%	45.501	18%
e) Prihodi od donacija	546.819	87%	470.345	91%	206.269	82%
f) Ostali prihodi	0	0%	0	0%	706	0%
2. RASHODI	508.364	100%	525.721	100%	235.445	100%
a) Rashodi za radnike	129.598	25%	172.499	33%	89.133	38%
b) Materijalni rashodi	372.493	73%	348.671	66%	137.963	59%
c) Rashodi amortizacije	4.733	1%	3.035	1%	5.593	2%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=24068> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

Iz vertikalne analize izvještaja o prihodima i rashodima udruge „Seasplash“ vidljivo je da su najznačajniji prihodi od donacija. Oni su 2018. imali udio od 87% u ukupnim prihodima, 2019. udio od 91%, a 2020. udio od 82 %.

Promatrajući tablicu 13 može se uočiti kako su za udugu „Seasplash“ najznačajniji materijalni rashodi. Pri tome su najrelevantnije naknade za obavljanje djelatnosti, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa te rashodi za usluge. Materijalni rashodi su 2018. godine činili udio od 73% u ukupnim rashodima, 2019. udio od 66%, a 2020. udio od 59%. Nadalje, rashodi za radnike su

2018. godine činili udio od 25% u ukupnim rashodima, 2019. udio od 33%, a 2020. udio od 38%. Rashodi amortizacije imaju znatno manji udio u ukupnim rashodima udruge.

4.4.2. Horizontalna analiza financijskih izvještaja „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020.

U tablici 14 prikazana je horizontalna analiza bilance „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020. godine.

Tablica 14: Horizontalna analiza bilance „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020. godine

STAVKE	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. - 2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
IMOVINA	128.078	116.874	121.089	-11.204	-9%	4.215	4%	-6.989	-5%
1. Nefinancijska imovina	27.503	20.442	14.849	-7.061	-26%	-5.593	-27%	-12.654	-46%
a) Neproizvedena dugotrajna imovina	20.000	0	0	-20.000	-100%	0	/	-20.000	-100%
b) Proizvedena dugotrajna imovina	7.503	20.442	14.849	12.939	172%	-5.593	-27%	7.346	98%
2. Financijska imovina	100.575	96.432	106.240	-4.143	-4%	9.808	10%	5.665	6%
a) Novac u banci i blagajni	96.881	72.738	82.547	-24.143	-25%	9.809	13%	-14.334	-15%
b) Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	3.688	3.688	3.687	0	0%	-1	0%	-1	0%
e)Dionice i udjeli u glavnici	0	20.000	20.000	20.000	/	0	0%	20.000	/
f) Potraživanja za prihode	6	6	6	0	0%	0	0%	0	0%
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	128.077	116.874	121.089	-11.203	-9%	4.215	4%	-6.988	-5%
1. Obveze	92.177	92.342	79.527	165	0%	-12.815	-14%	-12.650	-14%
a) Obveze za rashode	15.677	28.342	15.402	12.665	81%	-12.940	-46%	-275	-2%
d) Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	76.500	64.000	64.125	-12.500	-16%	125	0%	-12.375	-16%
2. Vlastiti izvori	35.900	24.532	41.562	-11.368	-32%	17.030	69%	5.662	16%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i

2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=24068> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

U tablici 14 vidljiv je pad nefinancijske imovine „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja 2019. godine za 26% u odnosu na prethodnu godinu. Dok je neproizvedena dugotrajna imovina pala za 100% u odnosu na 2018. godinu, proizvedena dugotrajna imovina porasla je za 172%, pri čemu se najveći porast odnosi na sportsku i glazbenu opremu. Financijska imovina je u 2019. pala za 4% u odnosu na prethodnu godinu, a glavni razlog tomu je pad novca u banci i blagajni za 25%. Što se tiče obveza, nisu vidljive velike promjene u ukupnoj strukturi pasive. Vlastiti izvori su, s druge strane, u 2019. godini pali za 32% u odnosu na 2018. godinu.

Promatrajući 2020. i 2019. godinu, vidljivo je kako je nefinancijska imovina u 2020. godini pala za 27% u odnosu na prethodnu godinu, što se isključivo odnosi na pad proizvedene dugotrajne imovine. S druge strane, financijska imovina je u 2020. godini porasla za 10% u odnosu na 2019. Taj se porast prvenstveno odnosi na novac u banci i blagajni koji je porastao za 13% u odnosu na prethodnu godinu. Što se obveza tiče, vidljiv je pad ukupnih obveza za 14%, pri čemu su obveze za rashode pale za 46%. Vlastiti izvori porasli su za 69% u odnosu na 2019. godinu.

Analizirajući 2020. i 2018. godinu vidljiv je pad nefinancijske imovine za 46% u 2020. u odnosu na 2018. godinu. Pri tome je neproizvedena dugotrajna imovina pala za 100%, dok je proizvedena dugotrajna imovina porasla za 98%. Financijska imovina je u 2020. porasla za 6% u odnosu na 2018. Iako je novac u banci i blagajni pao za 15%, porasle su dionice i udio u glavnici. Promatrajući pasivu, vidljiv je pad obveza u 2020. za 14% u odnosu na 2018. godinu koji se prvenstveno odnosi na pad odgođenog plaćanja rashoda i na prihode budućih razdoblja koji bilježe pad od 16%. S druge strane, vlastiti izvori su porasli za 16% u promatranom razdoblju.

Tablica 15 prikazuje horizontalnu analizu izvještaja o prihodima i rashodima „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja za razdoblje od 2018. do 2020.

Tablica 15: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja za razdoblje od 2018. do 2020.

STAVKE	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. - 2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
1. PRIHODI	626.837	514.353	252.476	-112.484	-18%	-261.877	-51%	-374.361	-60%
d) Prihodi od imovine	80.018	44.008	45.501	-36.010	-45%	1.493	3%	-34.517	-43%
e) Prihodi od donacija	546.819	470.345	206.269	-76.474	-14%	-264.076	-56%	-340.550	-62%
f) Ostali prihodi	0	0	706	0	/	706	/	706	/
2. RASHODI	508.364	525.721	235.445	17.357	3%	-290.276	-55%	-272.919	-54%
a) Rashodi za radnike	129.598	172.499	89.133	42.901	33%	-83.366	-48%	-40.465	-31%
b) Materijalni rashodi	372.493	348.671	137.963	-23.822	-6%	-210.708	-60%	-234.530	-63%
c) Rashodi amortizacije	4.733	3.035	5.593	-1.698	-36%	2.558	84%	860	18%
UKUPNI RASHODI	508.364	525.721	235.445	17.357	3%	-290.276	-55%	-272.919	-54%
VIŠAK PRIHODA	118.473	0	17.031	-118.473	-100%	17.031	/	-101.442	-86%
MANJAK PRIHODA	0	11.368	0	11.368	/	-11.368	-100%	0	/

Izvor: Rad autorice prema podacima iz Registra neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=24068> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)

Prihodi udruge „Seasplash“ su od 2018. do 2020. u konstantnom padu. U 2019. su pali za 18% u odnosu na prethodnu godinu. Pri tome su prihodi od imovine pali za 45%, a prihodi od donacija za 14%. S druge strane, rashodi su u 2019. porasli u odnosu na 2018. godinu za 3%. Pri tome su najviše porasli rashodi za radnike, za 33%, dok najveći pad bilježe rashodi amortizacije, i to za 36%. Višak prihoda je u 2019. manji za 100% u odnosu na 2018.

Iz tablice 15 vidljivo je da su prihodi u 2020. pali za 51% u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu je najznačajniji pad prihoda od donacija, i to za 56%. Rashodi su također u 2020. godini pali u odnosu na 2019. godinu. Rashodi za radnike bilježe pad od 48%, materijalni rashodi su pali za 60%, dok su rashodi amortizacije porasli za 84%. Manjak prihoda je u 2020. 100% manji u odnosu na 2019. godinu.

Promatrajući 2020. godinu u odnosu na 2018. može se uočiti pad prihoda za 60%. Pri tome su prihodi od imovine pali za 43%, a prihodi od donacija za 62%. Rashodi u promatranom razdoblju također bilježe pad, i to za 54%. Rashodi za radnike su u 2020. pali za 31% u odnosu na 2018. godinu, materijalni rashodi su pali za 63%, a rashodi amortizacije su porasli za 18%. Vidljivo je i kako je višak prihoda u 2020. manji za 86% u odnosu na 2018. godinu.

4.5. Analiza pomoću financijskih pokazatelja za odabrane udruge za promicanje kulture

Tablica 16 prikazuje analizu pokazatelja na temelju financijskih izvještaja odabranih udruga za promicanje kulture. Dobiveni rezultati služe donošenju odluka o budućem poslovanju.

Tablica 16: Analiza pokazatelja na temelju financijskih izvještaja odabranih udruga za promicanje kulture

	ZLATNA VRATA			KULTURTREGER			SEASPLASH		
	2018.	2019.	2020.	2018.	2019.	2020.	2018.	2019.	2020.
Koeficijent zaduženosti	0,33	0,37	0,36	0,77	0,70	0,27	0,72	0,79	0,66
Povrat vlastitih izvora/rentabilnost	0,16	0,20	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rast neto imovine	-	1%	-1%	-	17%	92%	-	-32%	69%
Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	0,53	0,28	0,54	0,81	0,87	0,92	0,87	0,91	0,82
Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	0,19	0,45	0,00	0,81	0,87	0,60	0,87	0,91	0,43
Koeficijent zarađenih prihoda	0,81	0,55	0,98	0,19	0,13	0,08	0,13	0,09	0,18
Koeficijent prihoda od donacija	0,19	0,45	0,02	0,81	0,87	0,92	0,87	0,91	0,82
Koeficijent samodostatnosti	0,83	0,57	0,98	0,16	0,14	0,10	0,16	0,08	0,20
Odnos prihoda:									
a) Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	0,53	0,28	0,54	0,16	0,10	0,08	0,00	0,00	0,00
b) Prihodi od članarina i članskih doprinosa	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
c) Prihodi po posebnim propisima	0,00	0,00	0,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

d) Prihodi od imovine	0,23	0,24	0,00	0,00	0,01	0,00	0,13	0,09	0,18
e) Prihodi od donacija	0,19	0,45	0,02	0,81	0,87	0,92	0,87	0,91	0,82
f) Ostali prihodi	0,05	0,03	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Pokazatelj uštede	0,02	0,03	-0,01	-0,16	0,02	0,14	0,23	-0,02	0,07
Pokazatelj troškova osoblja	0,45	0,49	0,51	0,46	0,31	0,35	0,25	0,33	0,38
Interval obrane	4,98	6,23	5,47	9,14	5,83	4,52	2,29	1,66	4,21
Povrat na aktivu	0,01	0,01	0,00	0,00	0,03	0,33	0,93	0,00	0,14

Izvor: Rad autorice prema podacima iz financijskih izvještaja odabranih udruga za promicanje kulture.

Koeficijent zaduženosti ukazuje koliko se ukupna imovina financira iz obveza. Sve tri udruge u promatranom periodu imaju vrijednost pokazatelja manju od 1, što znači da nemaju probleme sa likvidnošću.

Najveći povrat vlastitih izvora u promatranom razdoblju vidljiv je kod udruge „Zlatna vrata“, koji 2018. godine iznosi 0,16, 2019. 0,20, a 2020 0,21. Za udruhu „Kulturtreger“ i udruhu „Seasplash“ taj je pokazatelj za sve tri godine 0.

Poželjna vrijednost rasta neto imovine je $> +5\%$, dok smanjenje ovog pokazatelja ukazuje na moguće probleme u budućnosti. Promatrajući trend rasta neto imovine kod odabranih udruga, vidljivo je da najveću vrijednost ima udruga „Kulturtreger“ u 2020. godini, gdje je vrijednost ovog pokazatelja $+92\%$. Glavni razlog tome je zamjetan pad obveza, pri čemu je stavka odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u 2020. godini pala za 93% u odnosu na 2018., odnosno za 94% u odnosu na 2019. godinu. S druge strane, najveći pad bilježi udruga „Seasplash“ u 2019. godini, pri čemu je vrijednost ovog pokazatelja -32% . Glavni razlog tome su osnivački izdaci koji su u 2019. godini iznosili 0, odnosno smanjili su se za 100% u odnosu na prethodnu godinu. Isto tako, u 2019. povećale su se obveze za plaće u odnosu na prethodnu godinu za 99% . Štoviše, ovaj pokazatelj za istu udruhu iznosi $+69\%$ u 2020. godini. U 2020. vidljiv je porast iznosa novca u blagajni za 230% , dok su obveze za radnike smanjile za 77% u odnosu na 2019.

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda za udruhu „Zlatna vrata“ u 2018. i 2020. godini iznosi 0,53, te ukazuje da se ta udruga najviše oslanja na prihode od prodaje roba i pružanja usluga. S druge strane, u 2019. godini vrijednost ovog pokazatelja iznosi 0,28 što ukazuje na mogući rizik

smanjenja najvećeg izvora prihoda. Udruga „Kulturtreger“ i udruga „Seasplash“ najviše se oslanjaju na prihode od donacija.

Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna poprilično je visok za udrugu „Kulturtreger“ i udrugu „Seasplash“, što ukazuje na njihovo oslanjanje na sredstva iz državnog proračuna.

Koeficijent zarađenih prihoda najveći je kod udruge „Zlatna vrata“ što ukazuje na njenu autonomnost i prilagodljivost u redistribuciji prihoda.

Koeficijent prihoda od donacija izrazito je visok kod udruge „Kulturtreger“ i udruge „Seasplash“, pri čemu vrijednost tog pokazatelja iznosi gotovo 1 te ukazuje na ovisnost tih udruga o donatorima.

Koeficijent samodostatnosti najveći je kod udruge „Zlatna vrata“ te ukazuje na njezinu neovisnost o prihodima od donacija i ostalim potporama.

Odnos prihoda od prodaje roba i pružanja usluga te ukupnih prihoda kod udruga „Kulturtreger“ i „Seasplash“ naznačuje da su te vrijednosti poprilično niske ili jednake nuli. Ista je situacija i u odnosu prihoda od članarina i članskih doprinosa te ukupnih prihoda, odnosu prihoda po posebnim propisima i ukupnih prihoda, odnosu prihoda od imovine i ukupnih prihoda, te odnosu ostalih i ukupnih prihoda. S druge strane, udio prihoda od članarina i članskih doprinosa i udio ostalih prihoda u ukupnim prihodima izrazito je nizak za udrugu „Zlatna vrata“ za sve tri godine. Osim prihoda od prodaje roba i pružanja usluga, značajan udio u ukupnim prihodima imaju prihodi po posebnim propisima u 2020. godini, te prihodi od donacija u 2019. godini.

Iako bi za pokazatelj uštede bilo poželjno da je veći 1, vrijednost ovog pokazatelja je za sve udruge u promatranom razdoblju manja od 1. Međutim, u neprofitnom sektoru nije neuobičajena niska vrijednost ovog pokazatelja.

Pokazatelj troškova osoblja najveći je kod udruge „Zlatna vrata“ kroz sve tri godine.

Interval obrane najmanji je za udrugu „Seasplash“, što znači da bi ona u odnosu na druge udruge mogla najkraće djelovati bez primanja dodatnih sredstava.

Najveći povrat na aktivu ima udruga „Seasplash“ u 2018. godini pri čemu je vrijednost ovog pokazatelja 0,93.

4.6. Komparativna analiza poslovanja odabranih udruga za promicanje kulture

Tablica 17 prikazuje usporedbu ukupne imovine odabranih udruga za promicanje kulture od 2018. do 2020. godine.

Tablica 17: Usporedba ukupne imovine odabranih udruga za promicanje kulture za period od 2018. do 2020.

Udruga	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. - 2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata	9.428.516	10.189.311	9.937.617	760.795	8%	- 251.694	-2%	509.101	5%
Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“	1.126.447	1.016.366	799.701	-110.081	-10%	- 216.665	-21%	- 326.746	-29%
"Seasplash"-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja.	128.078	116.874	121.089	-11.204	-9%	4.215	4%	-6.989	-5%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz financijskih izvještaja odabranih udruga za promicanje kulture.

Sve promatrane udruge imaju značajan udio proizvedene dugotrajne imovine u strukturi nefinancijske imovine. Pri tome se za Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata znatan udio odnosi na građevinske objekte, postrojenja i opremu. U strukturi imovine Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ najveći udio imaju postrojenja i oprema kao proizvedena dugotrajna imovina. Slična je situacija i kod "Seasplash"-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja gdje postrojenja i oprema, uredska oprema i namještaj, te sportska i glazbena oprema imaju najveći udio u okviru proizvedene dugotrajne imovine. S druge strane, novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka predstavlja najveći udio u strukturi financijske imovine za sve tri udruge. U tablici 17 vidljivo je da najveću imovinu u prikazanom periodu ima Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata. Pri tome se ukupna imovina u 2019. u odnosu na prethodnu godinu povećala za 8%, u 2020. je pala za 2% u odnosu na 2019., a u 2020. opet raste za 5% u odnosu na 2018. godinu. Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ bilježi kontinuirani, ali i najveći pad ukupne imovine u promatranom razdoblju. U 2019. vidljiv je pad od 10% u odnosu na 2018., u 2020. pad od 21% u odnosu na prethodnu

godinu, dok je u 2020. ukupna imovina pala za 29% u odnosu na 2018. godinu. Seasplash"- Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja ima najmanju ukupnu imovinu koja je u 2019. godini pala za 9% u odnosu na 2018., u 2020. je porasla za 4% u odnosu na prethodnu godinu, a u 2020. vidljiv je pad od 5% u odnosu na 2018. godinu.

Tablica 18 prikazuje usporedbu ukupnih obveza odabranih udruga za promicanje kulture od 2018. do 2020. godine.

Tablica 18: Usporedba obveza odabranih udruga za promicanje kulture za period od 2018. do 2020.

Udruga	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. - 2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata	3.088.831	3.786.453	3.575.721	697.622	23%	-210.732	-6%	486.890	16%
Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“	866.800	713.715	219.226	-153.085	-18%	-494.489	-69%	-647.574	-75%
"Seasplash"- Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja.	92.177	92.342	79.527	165	0%	-12.815	-14%	-12.650	-14%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz financijskih izvještaja odabranih udruga za promicanje kulture.

Što se tiče obveza, za sve tri udruge najznačajnije su obveze za radnike, materijalne rashode, te obveze prema dobavljačima u zemlji. Iz tablice 18 vidljivo je kako najveće ukupne obveze ima Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata. Pri tome su obveze u 2019. porasle za 23%, a u 2020. za 16% u odnosu na 2018. godinu. U 2020. vidljiv je blagi pad ukupnih obveza za 6% u odnosu na 2019. Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ bilježi najveći pad ukupnih obveza. U 2019. vidljiv je pad od 18% u odnosu na 2018., u 2020. pad od 69% u odnosu na 2019., a u 2020. pad od 75% u odnosu na 2018. godinu. Što se tiče "Seasplash"- Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja, u 2019. gotovo da nema promjene

u iznosu ukupnih obveza u usporedbi sa prethodnom godinom. Međutim, u 2020. vidljiv je pad od 14% u odnosu na 2019., odnosno 2018. godinu.

Tablica 19 prikazuje usporedbu vlastitih izvora odabranih udruga za promicanje kulture od 2018. do 2020. godine.

Tablica 19: Usporedba vlastitih izvora odabranih udruga za promicanje kulture za period od 2018. do 2020.

Udruga	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. - 2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata	6.339.685	6.402.858	6.361.895	63.173	1%	-40.963	-1%	22.210	0%
Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“	259.648	302.652	580.474	43.004	17%	277.822	92%	320.826	124%
"Seasplash"-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja.	35.900	24.532	41.562	-11.368	-32%	17.030	69%	5.662	16%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz financijskih izvještaja odabranih udruga za promicanje kulture.

Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata ima najmanje promjene vlastitih izvora u promatranom razdoblju, te oni ne padaju niti rastu više od 1%. S druge strane, vlastiti izvori Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ su u 2019. godini narasli za 17% u odnosu na prethodnu godinu, u 2020. narasli su za 92% u odnosu na 2019., dok su iste godine narasli za 124% u odnosu na 2018. Vlastiti izvori "Seasplash"-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja su u 2019. godini pali za 32% u odnosu na prethodnu godinu, dok u 2020. bilježe rast od 69% u odnosu na 2019., te rast od 16% u odnosu na 2018.

U tablici 20 prikazana je usporedba ukupnih prihoda kod odabranih udruga za promicanje kulture od 2018. do 2020. godine.

Tablica 20: Usporedba prihoda odabranih udruga za promicanje kulture za period od 2018. do 2020.

Udruga	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. - 2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata	2.857.461	2.950.627	3.104.099	93.166	3%	153.472	5%	246.638	9%
Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“	1.111.263	1.890.502	2.144.107	779.239	70%	253.605	13%	1.032.844	93%
"Seasplash"-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja.	626.837	514.353	252.476	-112.484	-18%	-261.877	-51%	-374.361	-60%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz financijskih izvještaja odabranih udruga za promicanje kulture.

Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata ima značajan udio prihoda od pružanja usluga. Uz to su značajni i prihodi od nefinancijske imovine, prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine, te donacije iz proračuna. Za Udrugu za promicanje kultura „Kulturtreger“ i "Seasplash"- Udrugu za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja najznačajniji su prihodi od donacija, i to prvenstveno iz državnog proračuna. Promatrajući prihode odabranih udruga za promicanje kulture vidljivo je da su oni najveći kod Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata. Pri tome je vidljiv kontinuirani rast prihoda, te su oni u 2019. porasli za 3%, a u 2020. za 5% u odnosu na prethodnu godinu. Uspoređujući 2018. i 2020. godinu, u 2020. vidljiv je rast od 9%. Kod Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ može se uočiti najveći uzastopni rast prihoda. Oni su u 2019. porasli za 70% u odnosu na prethodnu godinu, u 2020. za 13% u odnosu na prethodnu godinu, dok su iste godine porasli za 93% u odnosu na 2018. godinu. "Seasplash"-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja jedina je udruga koja bilježi uzastopni pad prihoda u promatranom periodu. U 2019. vidljiv je pad od 18%, a u 2020. pad od 51% u odnosu na prethodnu godinu. U 2020. također je vidljiv pad prihoda od 60% u usporedbi sa 2018. godinom.

U tablici 21 uspoređeni su ukupni rashodi odabranih udruga za promicanje kulture od 2018. do 2020. godine.

Tablica 21: Usporedba rashoda odabranih udruga za promicanje kulture za period od 2018. do 2020.

Udruga	2018.	2019.	2020.	2019. - 2018. (kn)	2019. - 2018. (%)	2020. - 2019. (kn)	2020. - 2019. (%)	2020. - 2018. (kn)	2020. - 2018. (%)
Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata	2.808.440	2.865.073	3.121.016	56.633	2%	255.943	9%	312.576	11%
Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“	1.318.732	1.857.983	1.876.903	539.251	41%	18.920	1%	558.171	42%
"Seasplash"-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja	508.364	525.721	235.445	17.357	3%	-290.276	-55%	-272.919	-54%

Izvor: Rad autorice prema podacima iz financijskih izvještaja odabranih udruga za promicanje kulture.

Najzastupljeniji rashodi Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata i Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ su rashodi za plaće te rashodi za intelektualne i osobne usluge. Što se tiče "Seasplash"-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja, najznačajniji su rashodi za plaće te naknade za obavljanje aktivnosti. U tablici 21 vidljivo je da Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata ima najmanje promjene u rashodima u promatranom razdoblju. Oni su u 2019. porasli za 2% u odnosu na prethodnu godinu, u 2020. za 9% u odnosu na 2019. godinu, dok su u istoj godini porasli za 11% u odnosu na 2018. godinu. Kod Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ zamjetan je rast rashoda u 2019. i 2020. u odnosu na 2018. godinu. U 2019. rashodi su porasli za 41%, a u 2020. za 42% u odnosu na 2018. godinu. S druge strane, Seasplash"-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja bilježi pad rashoda preko 50% u 2019. i 2020. u odnosu na 2018. godinu.

5. ZAKLJUČAK

Neprofitne organizacije imaju znatnu funkciju u društvu te se vode posvećenošću društvenom cilju u područjima religije, znanosti, istraživanja ili obrazovanja ili zalaganjem za zajedničko gledište. Za razliku od profitnih organizacija, prihodi neprofitne organizacije koriste se za poboljšanje njezinih primarnih ciljeva, umjesto da se distribuiraju dioničarima, članovima ili zaposlenicima organizacije. One se najčešće financiraju iz državnog proračuna, članarina i donacija. Samim time, jako je bitno nadzirati njihov rad.

Neprofitne organizacije koriste tri glavna financijska izvještaja, a to su bilanca, račun prihoda i rashoda te bilješke. Razumijevanje elemenata ovih izvještaja i njihovog međusobnog odnosa može pomoći u razumijevanju financijskog položaja neprofitne organizacije, resursa koje ona ima na raspolaganju te načinu na koji ona raspolaže svojim resursima.

U ovom radu analizirani su financijski izvještaji tri udruge za promicanje kulture, a to su: Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ i „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja, i to za period od 2018. do 2020. godine. Analiza je provedena putem horizontalne i vertikalne analize, odabranih financijskih pokazatelja za neprofitne organizacije, te putem komparativne analize.

Uzimajući u obzir dobivene rezultate, može se zaključiti da Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata ima najstabilnije poslovanje, pri čemu su svi financijski pokazatelji poprilično stabilni. U strukturi prihoda najveće udjele u 2018. i 2020. imaju prihodi od prodaje roba i pružanja usluga, dok u 2019. godini najveći udio imaju prihodi od donacija. Najveći udio u strukturi rashoda za sve tri godine imaju rashodi za radnike zbog povećanog broja zaposlenika.

Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ kao i „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja najviše se oslanjaju na prihode od donacija, što ukazuje na činjenicu da prihodi ostvareni iz vlastitih izvora ovih udruga nisu dovoljni za njihovu financijsku održivost. Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ bilježi kontinuirani, ali i najveći pad ukupne imovine u promatranom razdoblju, ali i najveći pad ukupnih obveza. Za istu udrugu može se uočiti i najveći uzastopni rast prihoda te rashoda. S druge strane, "Seasplash"-

Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja jedina je udruga koja bilježi uzastopni pad prihoda u promatranom razdoblju, ali i najveći pad rashoda.

Koeficijent zaduženosti za sve tri udruge u promatranom periodu ima vrijednost pokazatelja manju od 1, što znači da nemaju probleme sa likvidnošću.

Uzimajući sve u obzir, može se zaključiti kako su sve tri udruge financijski stabilne. Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata neovisna je o prihodima od donacija i ostalim potporama, dok su ostale dvije udruge poprilično ovisne o donatorima, što je pak uobičajeno kod neprofitnih organizacija. Naime, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ i „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja imaju prostora za napredak u pogledu stvaranja dodane vrijednosti putem ostvarivanja većih povrata na vlastite izvore.

LITERATURA

Članci:

1. Bolfek, B., Stanić, M., i Knežević, S. (2012): Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, *Ekonomski vjesnik*, 25(1), str. 158-162.
2. Lešić, D. (2015): Neprofitne udruge kao nositelji razvoja socijalnog poduzetništva u Republici Hrvatskoj, *Obrazovanje za poduzetništvo*, 5(2), str. 83-95.
3. Proklin, P. (1995): Institucionalni oblik financijskog izvješćivanja u neprofitnim organizacijama, *Ekonomski vjesnik*, VIII(2), str. 139-147.
4. Rogošić, A. i Perica, I., (2017): Analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, 52. jesensko savjetovanje, *Računovodstvo, revizija i porezi u praksi*, Brela, str. 129-132.

Knjige:

1. Drucker, P. F. (2011): *Managing the Non-Profit Organization: Practices and Principles*, New York, Routledge, str. 81.
2. Subramanyam, K. R. (2014): *Financial Statement Analysis*. 11 izd. New York, McGraw-Hill Education, str. 4.-13.
3. Vašiček, D. i Vašiček, V. (2016.): *Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija*, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, str. 118.

Interne skripte:

1. Ramljak, B. (2021): Uloga, značenje i povezanost različitih sustava računovodstva u RH, Predavanje 2, interna skripta, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, str. 6.-7.

Izvori s interneta:

1. Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata. Grad Split. Dostupno na: <https://www.split.hr/o-splitu/kultura/centar-za-kulturu-i-cjelozivotno-obrazovanje-zlatna-vrata> (pristupljeno 16.8.2021.)
2. Horizontal Analysis of Financial Statements, Finance Strategists. Dostupno na: <https://learn.financestrategists.com/explanation/financial-statements/horizontal-analysis-of-financial-statements/> (pristupljeno 12.8.2021.)
3. Kulturtreger. Clulture. Dostupno na: <https://www.clulture.org/baza-clanica/kulturtreger> (pristupljeno 2. rujna 2021.)
4. O nama. Seasplash Festival. Dostupno na: <http://seasplash-festival.com/hr/info/about/> (pristupljeno 5. rujna 2021.)
5. Registar neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=24068> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)
6. Registar neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=13065> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)
7. Registar neprofitnih organizacija Ministarstva financija RH, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“, Financijski izvještaji za 2018., 2019. i 2020. godinu, raspoloživo na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Details?handler=Details&id=12361> (pristupljeno 16. kolovoza 2021.)
8. What is Vertical Analysis? The Business Professor. Dostupno na: https://thebusinessprofessor.com/en_US/business-management-amp-operations-strategy-entrepreneurship-amp-innovation/vertical-analysis-definition (pristupljeno 12.8.2021.)

Pravilnik/Zakon:

1. Narodne novine (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 78.
2. Narodne novine (2014.): Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 121.
3. Narodne novine (2015): Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 31.

POPIS TABLICA

Tablica 1: Izračun financijskih pokazatelja pomoću podataka iz Bilance	11
Tablica 2: Izračun financijskih pokazatelja pomoću podataka iz Izvještaja o prihodima i rashodima.....	13
Tablica 3: Izračun financijskih pokazatelja pomoću podataka iz Izvještaja o prihodima i rashodima i Bilance.....	15
Tablica 4: Vertikalna analiza bilance Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata od 2018. do 2020. godine.....	17
Tablica 5: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata od 2018. do 2020. godine	18
Tablica 6: Horizontalna analiza bilance Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata od 2018. do 2020. godine.....	20
Tablica 7: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata od 2018. do 2020. godine	22
Tablica 8: Vertikalna analiza bilance Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine.....	24
Tablica 9: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine	25
Tablica 10: Horizontalna analiza bilance Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ od 2018. do 2020. godine.....	26
Tablica 11: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Udruge za promicanje kultura „Kulturtreger“ za period od 2018. do 2020. godine.	28
Tablica 12: Vertikalna analiza bilance „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020. godine	31
Tablica 13: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020.	32
Tablica 14: Horizontalna analiza bilance „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja od 2018. do 2020. godine	33
Tablica 15: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima „Seasplash“-Udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja za razdoblje od 2018. do 2020. .	35

Tablica 16: Analiza pokazatelja na temelju financijskih izvještaja odabranih udruga za promicanje kulture	36
Tablica 17: Usporedba ukupne imovine odabranih udruga za promicanje kulture za period od 2018. do 2020.....	39
Tablica 18: Usporedba obveza odabranih udruga za promicanje kulture za period od 2018. do 2020.....	40
Tablica 19: Usporedba vlastitih izvora odabranih udruga za promicanje kulture za period od 2018. do 2020.....	41
Tablica 20: Usporedba prihoda odabranih udruga za promicanje kulture za period od 2018. do 2020.....	42
Tablica 21: Usporedba rashoda odabranih udruga za promicanje kulture za period od 2018. do 2020.....	43

SAŽETAK

Zakon o financijskom poslovanju neprofitne organizacije nalaže obvezu sastavljanja financijskih izvještaja koji pružaju financijske informacije koje su neophodne za donošenje utemeljenih ekonomskih odluka. Udruge, kao neprofitne organizacije, moraju sastavljati bilancu, izvještaj o prihodima i rashodima i bilješke uz financijske izvještaje. U radu se analiziraju financijski izvještaji tri udruge za promicanje kulture putem vertikalne i horizontalne analize, analize putem financijskih pokazatelja te komparativne analize. Udruge koje se analiziraju su Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ i „Seasplash“-Udruga za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja. Primarni cilj rada jest prikazati specifičnosti procesa analize financijskih izvještaja kod neprofitnih organizacija uz analizu poslovanja spomenutih udruga na konkretnim podacima iz financijskih izvještaja. Analizom je utvrđeno kako su sve udruge financijski stabilne, te nemaju problema sa likvidnošću. Donacije predstavljaju temelji izvor prihoda uz prihode od prodaje roba i pružanja usluga, dok su u strukturi rashoda najveći rashodi za zaposlenike. Dok Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata ima najveću imovinu i obveze, Udruga za promicanje kultura „Kulturtreger“ bilježi kontinuirani i najveći pad ukupne imovine, ali i ukupnih obveza u promatranom razdoblju.

Ključne riječi: neprofitne organizacije, financijski izvještaji, financijska analiza

SUMMARY

The Law on Financial Operations of Non-Profit Organisations imposes an obligation to prepare financial statements that provide the financial information necessary to make sound economic decisions. Associations, as non-profit organizations, must compile a balance sheet, an income and expenditure statement, and financial statement notes. The paper analyzes the financial reports of three associations for the promotion of culture through vertical and horizontal analysis, analysis through financial indicators, and comparative analysis. The associations that are analyzed are the Center for Culture and Lifelong Learning „Zlatna vrata“, the Association for the Promotion of Cultures "Kulturtreger" and "Seasplash" - the Association for the Promotion of Music Culture, Arts and Freedom of Expression. The main purpose of this paper is to present the specifics of the process of analysis of financial statements of non-profit organizations, including an analysis of the operations of these associations on specific data from financial statements. The analysis showed that all associations are financially stable and have no liquidity problems. Donations are the main source of income, including income from the sale of goods and provision of services, while in the structure of expenditures, the largest are expenditures for employees. While the Center for Culture and Lifelong Learning „Zlatna vrata“ has the largest assets and liabilities, the Association for the Promotion of Cultures "Kulturtreger" records a continuous and largest decline in total assets, but also total liabilities in the observed period.

Keywords: non-profit organizations, financial reports, financial analysis